

**Revisió tècnica del Projecte de
Decret d'educació inclusiva i
equitat de les Illes Balears**
Propostes per a la seva millora normativa

**Govern de les
Illes Balears**

**Govern de les
Illes Balears**

Conselleria d'Educació
i Universitats

Revisió tècnica del Projecte de decret d'educació inclusiva i equitat de les Illes Balears

Propostes per a la seva millora normativa

Sra. Juana Bella Marcelo Contreras, cap d'Unitat Tècnica d'Atenció a la Diversitat, Comunitat de Madrid.

Sra. Concepción García del Río, cap del Servei d'Equitat i Orientació Educativa, Comunitat de Castella i Lleó.

Sra. Raquel Pardo de Santayana Sanz, inspectora d'Educació de la Comunitat de Cantàbria.

Sra. M. Antònia Rossinyol Seguí, inspectora d'Educació de les Illes Balears.

Sr. Miguel Ángel Tirado Ramos, inspector d'Educació de les Illes Balears.

Sr. Sebastià Verger Gelabert, professor de la Universitat de les Illes Balears.

Palma, 16 d'abril de 2026

Índex

INTRODUCCIÓ	6
PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL PREÀMBUL I EL CAPÍTOL I	7
Proposta 1. Supressió de la referència explícita a l'equitat en el títol.	7
Proposta 2. Revisió de l'estructura discursiva i adequació terminològica del preàmbul.	7
Proposta 3. Adequació de la fonamentació científica i normativa del preàmbul, així com de les seves referències metodològiques.	8
Proposta 4. Reformulació de l'article 1 per definir l'objecte del decret.	9
Proposta 5. Incorporació d'un article específic de definicions a l'inici del decret.	10
Proposta 6. Revisió i reformulació del marc de principis generals de l'educació inclusiva.	10
Proposta 7. Concreció i ajust de les funcions assignades a l'Administració.	11
Proposta 8. Concreció i ajust de les funcions assignades als centres.	12
Proposta 9. Supressió del pla d'educació inclusiva del centre (PIEC) i integració de la planificació de la inclusió educativa en el PEC.	13
Proposta 10. Reformulació de l'enfocament del decret en relació amb la formació per a l'atenció educativa inclusiva.	14
Proposta 11. Revisió de la regulació sobre participació de les famílies en el marc de l'educació inclusiva.	15
PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL II	16
Proposta 12. Clarificació conceptual dels elements del sistema de suports	16
Proposta 13. Delimitació de funcions dels professionals de suport (PT/AL) i coherència normativa.	16

Proposta 14. Incorporació d'una introducció comuna als nivells d'intervenció.....	17
Proposta 15. Regulació de les mesures addicionals i intensives: clarificació conceptual i redefinició de la gradació de suports	18
Proposta 16. Clarificació dels nivells de concreció organitzativa de les mesures intensives	19
Proposta 17. Previsió d'adaptacions curriculars significatives de caràcter temporal per desfasament curricular rellevant.....	20
Proposta 18. Establiment del règim de participació familiar i de procediments de discrepància.....	23
Proposta 19. Clarificació conceptual i normativa de les aules obertes i la seva relació amb les UEECO	24
Proposta 20. Regulació de les mesures i suports en formació professional, educació de persones adultes i ensenyaments de règim especial	25
Proposta 21. Clarificació del Pla Educatiu Personalitzat (PEP)	27
Proposta 22. Definició de les categories NESE: precisió conceptual, documentació acreditativa i qüestions pendents de regulació.....	27
Proposta 23. Revisió de la referència a metodologies i enfocaments pedagògics	29
PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL III.....	30
Proposta 24. Necessitat de simplificar la redacció	30
Proposta 25. Clarificació del procés d'avaluació psicopedagògica i social	30
Proposta 26. Dret d'informació de les famílies i la seva participació	31
Proposta 27. Tractament jurídic de la qüestió del consentiment	31
Proposta 28. Procediment en cas de discrepàncies en les propostes d'escolarització.....	32
PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL IV	33
Proposta 29. Necessitat de clarificar definicions relacionades amb l'escolarització ..	33

Proposta 30. Clarificació de la pertinència del dictamen segons modalitat i, si s'escau, del procediment d'adopció i revisió.....	33
Proposta 31. Regulació del procediment i garanties en els supòsits de disconformitat de la família o representants legals amb el dictamen d'escolarització	34
Proposta 32. Clarificació de la naturalesa jurídica i règim de les Aules Obertes i les UEECO.....	35
PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL V	36
Proposta 33. Clarificació conceptual de les Adaptacions Curriculars Significatives (ACS)	36
Proposta 34. Temporalitat, criteris tècnics i avaluació en les Adaptacions Curriculars Significatives.	37
Proposta 35. Professionals de referència	38
Proposta 36. Sistema i estructura d'orientació.....	38
PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL VI	39
Proposta 37. Simplificació en la determinació dels elements	39
PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL VII	39
Proposta 38. Seguiment i avaluació del model	39
CONSIDERACIONS FINALS.....	40

INTRODUCCIÓ

Aquest informe recull un conjunt de propostes de millora i ajust de l'esborrany del Projecte de decret d'educació inclusiva i equitat, elaborades a partir d'una anàlisi tècnica, sistemàtica i detallada del preàmbul i de la totalitat de l'articulat. Les propostes contingudes en aquest informe s'han elaborat en el marc dels treballs del Grup d'experts per a la revisió de l'esborrany del Projecte de decret d'educació inclusiva i equitat, constituït amb l'objecte de realitzar una anàlisi tècnica i emetre observacions fonamentades sobre el text normatiu.

El grup està integrat per professionals amb experiència acreditada en educació inclusiva, inspecció educativa i recerca universitària, procedents de diferents comunitats autònomes, que han participat de forma coordinada en la revisió del preàmbul i del conjunt de l'articulat.

L'anàlisi realitzada ha posat de manifest la necessitat de reforçar la coherència interna del decret, la sistematicitat i l'adequació a la tècnica normativa, així com de millorar-ne la claredat conceptual i l'aplicabilitat pràctica en els centres educatius. Així mateix, s'han identificat determinades reiteracions, solapaments terminològics i formulacions excessivament prescriptives que poden dificultar una interpretació homogènia del model o generar tensions amb principis essencials com l'autonomia pedagògica i organitzativa dels centres.

Des d'aquesta perspectiva, les propostes que es presenten tenen com a finalitat consolidar un marc regulador clar, operatiu i jurídicament segur, alineat amb la normativa bàsica estatal i autonòmica vigent, que permeti articular de manera eficaç el model d'educació inclusiva. En particular, s'orienten a clarificar els principis estructurals del model, l'organització del sistema de suports, la gradació i naturalesa de les mesures educatives, la delimitació de les funcions dels diferents professionals, els procediments d'avaluació psicopedagògica i social, la regulació de l'escolarització, el disseny i aplicació de les adaptacions curriculars, l'ordenació dels recursos i estructures d'orientació, i els mecanismes de seguiment i avaluació del propi model.

Les propostes es conceben des d'un enfocament global i integrat, que prioritza la coherència entre els diferents elements del decret i el seu desenvolupament articulat, per afavorir un model d'intervenció per nivells que faciliti la presa de decisions, la planificació educativa i la implementació efectiva de les mesures en els centres educatius. Se subratlla doncs, la importància d'establir procediments clars, criteris

homogenis i responsabilitats definides, especialment en aquells àmbits amb major impacte organitzatiu, pedagògic i administratiu.

Finalment, l'informe posa en relleu la necessitat de dotar el model d'educació inclusiva de mecanismes d'avaluació i seguiment clarament definits que permetin valorar-ne la posada en marxa, el grau d'implantació i l'impacte real en la millora de la resposta educativa, garantint la recollida sistemàtica d'informació, l'anàlisi rigorosa de les dades i la utilització dels resultats per a la millora contínua del sistema.

Les trenta-vuit propostes que es presenten a continuació es formulen de manera correlativa i articulada, amb l'objectiu de contribuir a la millora global del decret i a la seva eficàcia com a instrument normatiu al servei d'un sistema educatiu veritablement inclusiu, equitatiu i de qualitat.

PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL PREÀMBUL I EL CAPÍTOL I

Proposta 1. Supressió de la referència explícita a l'equitat en el títol

El títol del decret incorpora els termes educació inclusiva i equitat, la qual cosa suscita un debat conceptual sobre la seva adequació, en considerar-se que l'equitat constitueix una característica pròpia de la inclusió, la qual cosa converteix la seva menció en un element potencialment redundat.

Per aquest motiu, es considera oportú modificar el títol fent al·lusió exclusivament a l'educació inclusiva, llevat que es justifiqui de manera expressa la necessitat de mantenir la referència a l'equitat.

La simplificació del títol permetria centrar l'eix conceptual en l'educació inclusiva del sistema, entenent que aquest enfocament incorpora el principi d'equitat, sense necessitat d'una menció expressa, afavorint una major claredat terminològica.

Proposta 2. Revisió de l'estructura discursiva i adequació terminològica del preàmbul

En el preàmbul es detecta reiteració d'idees i termes, la qual cosa genera redundància discursiva i dificulta la progressió argumental; així mateix, es fa ús de conceptes que no es defineixen en el decret. A això s'afegeix la presència d'algun terme que evoca al

model d'integració, la qual cosa no resulta coherent amb un enfocament d'educació inclusiva.

Per això, es proposa revisar la redacció del preàmbul. Així, resulta convenient depurar el contingut eliminant reiteracions innecessàries, definir els conceptes essencials per a la comprensió del text i ajustar la terminologia emprada evitant expressions que no s'ajustin amb el model d'educació inclusiva.

D'aquesta manera, es reforçaria la claredat expositiva i la precisió del text, la qual cosa repercutiria en una lectura més fluida i eficaç, així com en una millora de la comprensió i interpretació del preàmbul, en benefici de la qualitat tècnica.

Proposta 3. Adequació de la fonamentació científica i normativa del preàmbul, així com de les referències metodològiques

El preàmbul presenta algunes debilitats en la fonamentació que afecten diferents aspectes.

En primer lloc, a nivell de fonamentació científica, el reconeixement de la diversitat de l'alumnat es justifica des de les aportacions de la neurociència, la qual cosa resulta reduccionista des del punt de l'evidència científica; a més, no hi ha un consens unívoc que avaluï una diferenciació substancial en els processos d'aprenentatge entre individus.

D'altra banda, quant a la fonamentació normativa, s'incorpora una referència normativa, la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència enfront de la violència, que no guarda relació directa amb l'objecte del text, al·ludint a manifestacions molt específiques de la violència de gènere que, sense restar la seva importància, no es vincula de forma clara amb el context educatiu, la qual cosa dilueix la coherència del marc jurídic.

Finalment, el preàmbul incorpora referències metodològiques molt concretes que introdueixen un nivell de prescripció excessiu, sense desenvolupament en l'articulat i que entra en tensió amb el principi d'autonomia pedagògica dels centres; d'altra banda, es barreja en un mateix paràgraf enfocament, metodologia i dinàmiques.

Per tot això, es proposa revisar la fonamentació del preàmbul, així com les orientacions metodològiques que s'hi inclouen.

En l'àmbit científic, es considera adient referenciar la diversitat de l'alumnat recolzant-se en múltiples aportacions científiques.

En el plànol normatiu, es recomana seleccionar aquelles referències legals de la Llei orgànica 8/2021, de 4 de juny, de protecció integral a la infància i l'adolescència enfront de la violència que guardin relació directa amb l'àmbit educatiu i amb els principis que es pretenen desenvolupar.

Finalment, en relació amb les orientacions metodològiques, es proposa evitar mencions expresses a enfocaments concrets (disseny universal de l'aprenentatge), optant per una formulació més oberta i respectuosa amb l'autonomia pedagògica dels centres, si bé es reconeixen les referències a l'enfocament en concret en normativa d'àmbit estatal i autonòmic.

L'adequació del preàmbul que es proposa permetria reforçar-ne la solidesa conceptual i jurídica, conforme a l'evidència científica actual i amb una fonamentació jurídica normativa adequada a l'objecte del decret. L'eliminació de referències metodològiques concretes respectaria l'autonomia dels centres, evitaria interpretacions rígides i excloents, i dotaria el text de major flexibilitat i aplicabilitat, amb la necessitat que el decret adopti en els seus plantejaments un enfocament realista alineat amb el principi de gradualitat.

Proposta 4. Reformulació de l'article 1 per definir l'objecte del decret

El precepte referit a l'objecte del decret presenta un abast limitat, ja que se centra de manera preferent en la resposta educativa i no reflecteix amb suficient precisió l'amplitud dels aspectes organitzatius, procedimentals i competencials que es desenvolupen al llarg de la norma.

En aquest sentit, resulta convenient revisar la coherència del precepte des d'una perspectiva jurídicotècnica, tenint en compte que el decret regula, a més de la resposta educativa, els principis de l'educació inclusiva, l'organització i actuació dels serveis d'orientació, els procediments d'avaluació psicopedagògica, les mesures d'atenció a l'alumnat i els criteris d'escolarització.

Es proposa reformular aquest article perquè reculli de forma expressa la finalitat global del model d'educació inclusiva, els àmbits que regula el decret i el caràcter transversal de l'enfocament inclusiu en el conjunt del sistema educatiu. Aquesta reformulació permetria

un millor ajust entre l'objecte declarat i el contingut de l'articulat, i evitaria interpretacions restrictives de l'abast de la norma.

Proposta 5. Incorporació d'un article específic de definicions a l'inici del decret

Al llarg de l'articulat s'observa la reiteració de determinades expressions, entre elles la fórmula «la presència, la participació i l'aprenentatge de l'alumnat», que apareix de manera recurrent en nombrosos preceptes del decret. Si bé es tracta d'una expressió d'acord amb l'enfocament de l'educació inclusiva i amb la terminologia consolidada en els marcs de referència internacionals, el seu ús reiterat pot afectar negativament la claredat, concisió i economia del text normatiu. En la mateixa línia, s'identifiquen altres fórmules recurrents susceptibles de simplificació o de definició prèvia, com ara «educació equitativa», «eliminació o reducció de barreres», «barreres del context» o «en el marc de l'educació inclusiva».

L'acumulació d'aquestes expressions al llarg de diferents articles genera una sobrecàrrega innecessària de la redacció i dificulta la identificació dels elements substantius de cada precepte. Un cop establerts de forma clara i sistemàtica els principis inspiradors del decret en les disposicions inicials, el desenvolupament normatiu posterior s'hauria d'orientar prioritàriament a la concreció de procediments, criteris i responsabilitats per reforçar així la claredat, la coherència interna i l'eficàcia jurídica del text.

Per això, es considera convenient substituir l'actual «Article 3. Concepte» per un article específic de definicions que inclogui els principals termes emprats en el decret. La incorporació d'un marc definitori comú facilitaria la interpretació homogènia del text, evitaria reiteracions al llarg de l'articulat i reforçaria la seguretat jurídica del decret.

Proposta 6. Revisió i reformulació del marc de principis generals de l'educació inclusiva

En la revisió del catàleg de principis que s'inclou en el decret en l'actual article 4, s'han identificat tres qüestions fonamentals que afecten l'adequació conceptual i operativa. En primer lloc, es detecta la inclusió de principis de naturalesa diferenciada i amb suficient entitat com per no ser objecte de tractament en un mateix apartat: l'accessibilitat universal té un caràcter més estructural, mentre que la flexibilitat organitzativa,

metodològica i dels processos d'avaluació fan referència a l'acció educativa. En segon lloc, s'incorporen principis que, sense qüestionar-ne la rellevància, no es corresponen amb l'objecte específic del decret ni compten amb un desenvolupament posterior en l'articulat, per la qual cosa introdueix elements de caràcter merament declaratiu que dilueix el focus regulador de la norma. En tercer lloc, el principi de prevenció, detecció i abordatge de les dificultats o situacions de risc tan aviat com sigui possible, tot i recollir-se, es formula sense que posteriorment s'evidenciï un desenvolupament específic que en permeti l'aplicació pràctica, la qual cosa en redueix l'abast a una declaració d'intencions.

Per tot això, es proposa revisar aquestes qüestions, i es considera convenient diferenciar de forma expressa el principi d'accessibilitat universal i el de flexibilitat organitzativa, metodològica i dels processos d'avaluació, suprimir de l'article els principis no vinculats estrictament a la regulació de l'educació inclusiva i reforçar el principi de prevenció mitjançant la concreció posterior en l'articulat d'un enfocament estructurat d'intervenció que contempli un procediment sistemàtic d'identificació primerenca de les dificultats, l'activació àgil de mesures ordinàries sense dilacions burocràtiques, així com una escalada progressiva de la intervenció, si escau, en funció de les necessitats dels alumnes.

La revisió proposada permetria clarificar la naturalesa dels principis que orienten l'educació inclusiva, evitaria confusions conceptuals, facilitaria una interpretació més rigorosa, alineant el registre de principis amb l'objecte específic del decret i asseguraria la correspondència amb un desenvolupament posterior en l'articulat, la qual cosa reforçaria l'aplicabilitat real dels principis.

Proposta 7. Concreció i ajust de les funcions assignades a l'administració

En l'actual article 5 del decret, s'atribueix a l'administració educativa un conjunt ampli i heterogeni de funcions formulades en termes genèrics, com ara «garantir», «promoure», «vetllar», «fomentar», «possibilitar» o «proveir», que reproduïen principis ja establerts en la normativa bàsica estatal i autonòmica, així com en altres apartats del decret. En nombrosos casos, aquestes funcions no troben un desenvolupament posterior en l'articulat i queden formulades com a declaracions de caràcter programàtic.

En particular, s'aprecia una manca de diferenciació conceptual entre elements de naturalesa diversa (models, programes, projectes, protocols, instruccions i serveis) que apareixen formulats de manera acumulativa, com si tots ells tinguessin el mateix nivell

d'impacte normatiu i operatiu. Tanmateix, des d'una perspectiva de tècnica normativa i de política educativa, hi ha una jerarquia clara entre aquests instruments que convindria reflectir amb més nitidesa en l'articulat.

D'altra banda, es considera oportú revisar l'ús de determinats termes que poden donar lloc a interpretacions imprecises. En concret, la utilització del concepte «assegurar» en relació amb la promoció i titulació de l'alumnat. L'educació inclusiva té com a finalitat l'eliminació o reducció de barreres, garantir l'accés, la participació, la provisió de mesures i suports adequats i la promoció del progrés educatiu de tot l'alumnat; no obstant això, no pot suposar l'eliminació dels criteris d'avaluació establerts ni garantir de forma automàtica la promoció o la titulació. L'ús d'aquest tipus d'expressions podria induir a interpretacions errònies sobre l'abast real de la inclusió educativa.

Així mateix, tot i que es comprèn la intenció de reforçar l'atenció a determinades etapes, la referència específica a les etapes postobligatòries es podria matisar per tal de preservar el caràcter transversal de l'educació inclusiva en totes les etapes educatives. Tal com està formulat, el text desplaça en excés el focus cap a aquestes etapes, quan la inclusió s'ha de concebre com un principi estructural del sistema educatiu en el seu conjunt.

Des d'una perspectiva de millora normativa, seria recomanable reorganitzar i reformular l'article, clarificant la jerarquia i funció dels diferents instruments, delimitant amb major precisió les responsabilitats de l'administració educativa i evitant enunciats excessivament amplis o programàtics, per tal de reforçar la seguretat jurídica, l'aplicabilitat pràctica del text i la correspondència efectiva amb els principis de l'educació inclusiva.

Proposta 8. Concreció i ajust de les funcions assignades als centres

L'article 6 del decret atribueix un conjunt de funcions de manera genèrica als «centres educatius no universitaris», sense tenir en compte que el centre no constitueix un subjecte amb capacitat d'actuació abstracta, sinó una organització integrada per òrgans unipersonals i col·legiats amb competències clarament diferenciades.

L'atribució genèrica de funcions al «centre educatiu», sense especificar l'òrgan o responsable encarregat del seu desenvolupament, introdueix un elevat grau

d'indeterminació en l'execució de les actuacions previstes i dificulta tant la correcta aplicació de la norma, com l'eventual exigència de responsabilitats.

De la mateixa manera, diverses de les funcions recollides en l'article incideixen directament en àmbits competencials que, conforme a la normativa bàsica estatal i a la regulació autonòmica sobre organització i funcionament dels centres educatius, corresponen de manera específica a determinats òrgans. En particular, es tracta de competències pròpies de l'equip directiu, del claustre de professorat o d'òrgans col·legiats de coordinació pedagògica la delimitació competencial dels quals es troba ja clarament establerta en el marc normatiu vigent.

En aquest context, es considera que la redacció de l'article hauria d'assignar expressament les funcions als òrgans concrets corresponents, tals com l'equip directiu, el claustre, la comissió de coordinació pedagògica, els equips docents, els EOSA o els serveis d'orientació, segons la distribució competencial vigent i per reforçar la claredat en l'execució de les responsabilitats.

Així mateix, es podria incloure una remissió expressa a la normativa reguladora de l'organització i funcionament dels centres educatius, per tal que l'atribució de funcions s'interpreti conforme a la distribució competencial esmentada per evitar duplicitats, solapaments o buits de responsabilitat.

Proposta 9. Supressió del pla d'educació inclusiva del centre (PIEC) i integració de la planificació de la inclusió educativa en el PEC

El text proposa l'elaboració d'un pla específic d'inclusió educativa com a document independent de planificació. Aquesta previsió planteja qüestions diferents. En primer lloc, el reglament orgànic dels centres (ROC) ja estableix que el projecte educatiu de centre (PEC) ha d'incorporar les mesures i procediments d'inclusió educativa, per la qual cosa la creació d'un nou document pot suposar duplicitat respecte a obligacions ja existents, amb un increment innecessari de la càrrega burocràtica dels centres i amb el solapament i la dispersió de la regulació de l'educació inclusiva en diferents documents institucionals. A més, entre els elements que es proposa que inclogui el pla, s'incorporen aspectes ja regulats en altres instruments planificadors, com l'acció tutorial o l'orientació acadèmica i professional. Així mateix, es detecta una alteració en la distribució de competències respecte al que regula una norma del mateix rang, amb l'atribució de

determinades funcions als equips docents respecte a l'elaboració del pla que no es corresponen amb el que estableix el reglament orgànic dels centres (ROC).

Per aquestes raons, es proposa evitar la creació d'un document addicional independent i reforçar la integració de la planificació de la inclusió educativa dins del projecte educatiu de centre (PEC), d'acord amb el que estableix la normativa vigent. Per a això, es podrien articular mecanismes de coordinació interna entre els diferents serveis de l'administració educativa orientats a la definició d'una estructura bàsica que faciliti la concreció i el registre de les mesures i els procediments de l'educació inclusiva de manera explícita, estructurada i accessible.

La proposta que es realitza permetria no incrementar l'exigència de documents als centres i facilitaria la coherència amb els documents ja existents a la normativa.

Proposta 10. Reformulació de l'enfocament del decret en relació amb la formació per a l'atenció educativa inclusiva

L'article 8 del decret referit a la formació del personal docent, no docent i altres professionals presenta una redacció genèrica, poc substantiva i desenvolupada, i evidencia un plantejament que pot solapar-se amb plans de formació permanent del professorat ja existents, per la qual cosa planteja dubtes sobre el seu valor afegit dins del decret i es qüestiona la pertinència de mantenir aquest article específic si no incorpora elements diferenciadors o es reformula cap a continguts més concrets. D'altra banda, es considera que l'enfocament de l'article resulta limitat en centrar-se exclusivament en la formació, sense incorporar de forma expressa dimensions clau com la innovació o la recerca educativa, que compten amb suport en el marc normatiu i constitueixen elements essencials per al desenvolupament i millora del model inclusiu.

D'aquesta manera, es proposa revisar el tractament de l'article, amb la valoració del seu manteniment condicionat a una reformulació que reforci el contingut i la seva aportació específica i que inclogui, juntament amb la formació, la innovació i la recerca educatives, ja que constitueixen factors determinants per al desenvolupament del model d'educació inclusiva, en permetre l'actualització contínua de la pràctica educativa i la incorporació a l'aula d'evidències científiques per atendre la diversitat d'alumnat.

Aquesta proposta permetria reforçar-ne la utilitat en el decret i evitar redundàncies, sense envair àmbits ja regulats, i oferiria un plantejament més definit, operatiu, aplicat i

orientat a la millora contínua de la resposta educativa a les necessitats diverses dels alumnes.

Proposta 11. Revisió de la regulació sobre participació de les famílies en el marc de l'educació inclusiva

Es considera oportú valorar la unificació dels articles 9 i 10 en un únic precepte d'abast més ampli, sota la denominació Participació de la comunitat educativa en el qual, a més de les famílies, es faci referència expressa a altres col·lectius rellevants. Aquesta opció resultaria coherent amb el Títol III de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears.

Tanmateix, cal tenir en compte que la participació de les famílies, així com els seus drets i deures, es troba ja àmpliament regulada en la normativa bàsica estatal (Llei orgànica 8/1985, de 3 de juliol, reguladora del dret a l'educació (LODE) i Llei orgànica 2/2006, d'educació, en la redacció donada per la LOMLOE) i en la normativa autonòmica (la Llei 1/2022 esmentada, el Decret 121/2010, de 10 de desembre, pel qual s'estableixen els drets i els deures dels alumnes i les normes de convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics de les Illes Balears i el Decret 4/2023, de 13 de febrer). Aquest marc normatiu estableix de forma detallada els òrgans i mecanismes de participació en la vida del centre, les vies d'informació i col·laboració amb les famílies i el deure de respectar i promoure el desenvolupament del projecte educatiu de centre (PEC) i es configura així el caràcter vinculant d'aquest projecte per al conjunt de la comunitat educativa.

En aquest context, l'article reproduïx principis generals ja previstos en la normativa vigent, sense incorporar obligacions noves ni desenvolupar procediments específics o mecanismes addicionals directament vinculats a l'organització i garantia de la inclusió educativa. Des d'aquesta perspectiva, el seu manteniment en el decret hauria d'aportar un valor normatiu significatiu.

PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL II

Proposta 12. Clarificació conceptual dels elements del sistema de suports

Es proposa delimitar amb major precisió la relació entre els conceptes de mesura, programa, actuació i recurs, per tal d'evitar solapaments terminològics i facilitar-ne la correcta interpretació i aplicació per part dels centres educatius.

L'articulat actual tendeix a emprar aquests termes de forma indistinta, la qual cosa pot generar confusió en la planificació de la resposta educativa i en l'assignació de responsabilitats. Aquesta indeterminació dificulta, així mateix, la comprensió de la gradació de les mesures i la seva concreció a la pràctica.

A aquest efecte, es considera convenient establir una diferenciació conceptual bàsica que permeti identificar:

- a) Les mesures com a decisions educatives que estructurin la resposta a la diversitat.
- b) Els programes com a conjunts organitzats d'actuacions amb finalitat específica.
- c) Les actuacions com a intervencions concretes desenvolupades en el procés d'ensenyament i aprenentatge.
- d) Els recursos com els mitjans personals i materials que en fan possible la implementació.

Aquesta clarificació contribuiria a reforçar la coherència interna del decret, millorar la seguretat jurídica i facilitar la presa de decisions per part dels equips docents.

Proposta 13. Delimitació de funcions dels professionals de suport (PT/AL) i coherència normativa

En relació amb els articles 14 i 15, es considera necessari delimitar amb major precisió el paper i les funcions dels professionals de suport, en particular del professorat de Pedagogia Terapèutica (PT) i d'Audició i Llenguatge (AL), atesa la seva intervenció directa en l'aplicació de mesures i suports addicionals i intensius.

Referent a això, es planteja la conveniència de determinar el nivell normatiu més adequat per a la regulació d'aquestes funcions. En coherència amb la naturalesa del decret com a norma de caràcter estructural, es recomana evitar una excessiva concreció

funcional en l'articulat i remetre'n el desenvolupament a una disposició reglamentària posterior (preferentment una ordre), que permeti una major flexibilitat i adaptació als contextos educatius.

Així mateix, es proposa diferenciar explícitament entre les funcions de suport especialitzat, pròpies del professorat PT i AL, orientades a la intervenció específica, l'eliminació de barreres, els ajustaments d'accés i la implementació de mesures focalitzades, i les funcions de reforç educatiu, que responen a una lògica diferent d'intervenció i no s'han de confondre en la redacció normativa.

La clarificació d'aquesta distinció resulta essencial per evitar solapaments competencials, reforçar la seguretat jurídica i definir de manera més precisa la contribució de cada perfil professional dins del sistema de suports a la inclusió educativa.

Es recomana abordar aquesta qüestió de forma sistemàtica en la revisió de l'articulat, amb la incorporació de criteris clars d'intervenció professional en coherència amb l'estructura de mesures i suports prevista en el capítol.

Proposta 14. Incorporació d'una introducció comuna als nivells d'intervenció

Es proposa incorporar una introducció comuna als diferents nivells d'intervenció (mesures universals, addicionals i intensives), que estableixi els elements conceptuals, organitzatius i procedimentals compartits dels sistemes de suports educatius.

L'articulat actual presenta una regulació fragmentada dels diferents nivells, amb reiteracions i manca de sistematicitat, la qual cosa en dificulta la comprensió i aplicació per part dels centres.

A aquest efecte, aquesta disposició hauria d'incloure, almenys:

- a) Els principis generals d'intervenció (prevenció, inclusió, flexibilitat i personalització).
- b) Els criteris de gradació de les mesures (intensitat, modificació curricular, durada, necessitat d'avaluació psicopedagògica i recursos implicats).
- c) Els elements comuns de planificació, aplicació, seguiment i avaluació de les mesures.
- d) La delimitació de les responsabilitats dels diferents professionals implicats.

La incorporació d'aquesta disposició permetria un tractament més coherent, sistemàtic i operatiu del conjunt de mesures i suports previstos en el capítol, amb la reducció de reiteracions i la millora de la claredat del text normatiu.

Proposta 15. Regulació de les mesures addicionals i intensives: clarificació conceptual i redefinició de la gradació de suports

Es considera necessari revisar la regulació de les mesures i suports educatius per tal de millorar-ne la coherència conceptual, operativitat i seguretat jurídica per evitar formulacions excessivament prescriptives que puguin limitar l'autonomia pedagògica dels centres.

En l'articulat actual s'aprecia certa indeterminació conceptual, així com l'absència de criteris estables per diferenciar els nivells d'intervenció (universal, addicional i intensiu). Així mateix, es detecten reiteracions i possibles contradiccions internes, especialment en els articles 13, 14 i 15, on determinades mesures, programes o recursos apareixen classificats de forma diversa segons l'apartat analitzat.

A l'efecte de garantir una aplicació homogènia del model de resposta educativa inclusiva, es proposa redefinir la gradació de les mesures i suports a partir de criteris objectius, verificables i aplicables en tots els centres educatius. Entre aquests criteris s'han de considerar, almenys, els següents:

- a) El grau de modificació dels elements curriculars.
- b) La intensitat, freqüència i durada de la intervenció.
- c) La necessitat o no d'avaluació psicopedagògica i social prèvia.
- d) L'alteració o no dels referents d'avaluació.
- e) El tipus i l'estabilitat dels recursos personals implicats.

Així mateix, es considera necessari diferenciar conceptualment entre mesures, programes, actuacions i recursos i evitar el tractament indistint dins d'un mateix nivell d'intervenció, atès que la seva naturalesa i funció en la resposta educativa són diferents.

Sobre aquesta base, es proposa una sistematització dels tres nivells d'intervenció conforme als criteris generals següents:

- a) Mesures i suports universals. Actuacions ordinàries adreçades a tot l'alumnat, de caràcter preventiu i proactiu, que no requereixen identificació individual ni avaluació

psicopedagògica formal, no modifiquen el currículum prescriptiu ni els referents d'avaluació, i no exigeixen documentació individualitzada.

- b) Mesures i suports addicionals. Actuacions adreçades a l'alumnat que requereix una resposta educativa més personalitzada quan les mesures universals resulten insuficients. Tenen caràcter temporal, requereixen seguiment i revisió periòdica, i inclouen adaptacions no significatives, ajustaments d'accés al currículum, intervencions específiques o programes de suport. No comporten la modificació dels elements prescriptius del currículum.
- c) Mesures i suports intensius. Actuacions adreçades a l'alumnat que necessita una alta intensitat de suport educatiu quan les mesures universals i addicionals no garanteixen la seva adequada participació o progrés. Requereixen avaluació psicopedagògica i social, així com la formalització d'un pla educatiu personalitzat, i impliquen adaptacions curriculars significatives, programes altament personalitzats o modalitats específiques d'escolarització. Poden comportar l'assignació de recursos personals estables.

Aquesta sistematització permetria una redacció normativa més coherent, clara i operativa, alineada amb el principi de prevenció per nivells, amb el que disposa l'article 101 de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, i amb els marcs estatals vigents en matèria d'atenció a la diversitat.

Proposta 16. Clarificació dels nivells de concreció organitzativa de les mesures intensives

Es proposa millorar la regulació de les mesures i suports intensius mitjançant la incorporació d'una distinció explícita entre els diferents nivells de concreció organitzativa en els quals es poden aplicar, per tal de facilitar-ne la comprensió, la planificació i la implementació per part dels centres educatius.

L'articulat actual tendeix a presentar les mesures intensives de forma agregada, integrant en un mateix pla elements de diferent naturalesa (actuacions d'aula, adaptacions curriculars, programes específics o modalitats d'escolarització), la qual cosa pot generar dificultats interpretatives i organitzatives en els centres, així com una aplicació heterogènia del model.

A l'efecte de millorar la claredat sistemàtica i l'operativitat del decret, es considera convenient distingir, almenys, els nivells d'aplicació següents:

- a) Nivell aula-centre: inclou les decisions organitzatives internes del centre i de l'equip docent que afecten la distribució de suports, agrupaments, temps, espais o docència compartida, en el marc del grup de referència.
- b) Nivell curricular-metodològic: comprèn les adaptacions curriculars (significatives o no), els ajustos d'accés, les estratègies metodològiques i els procediments d'avaluació que permeten adequar el procés d'ensenyament i aprenentatge a les necessitats de l'alumnat.
- c) Nivell de programes específics: inclou la participació en programes estructurats d'intervenció educativa o socioeducativa, dissenyats per donar resposta a necessitats concretes de l'alumnat (reforç intensiu, diversificació, intervenció socioeducativa, programes personalitzats, entre d'altres).
- d) Nivell de modalitat d'escolarització: es refereix a les decisions que afecten el règim d'escolarització de l'alumnat, incloent modalitats combinades, unitats específiques o escolarització en centres d'educació especial, d'acord amb la normativa vigent.

Aquesta diferenciació permetria ordenar de forma més coherent les mesures intenses, evitar solapaments conceptuals i facilitar la presa de decisions per part dels equips docents, alhora que reforça la coherència amb el principi d'intervenció per nivells i amb l'estructura general del sistema de suports educatius.

Així mateix, aquesta classificació contribueix a delimitar amb major claredat l'abast de cada tipus de mesura, el grau d'intensitat i els procediments associats a la seva adopció, seguiment i avaluació.

Proposta 17. Previsió d'adaptacions curriculars significatives de caràcter temporal per desfasament curricular rellevant

S'adverteix que l'articulat actual no resol adequadament determinades qüestions rellevants per als centres educatius, especialment aquelles que afecten l'avaluació, promoció i titulació de l'alumnat en situacions de desfasament curricular greu.

En particular, es planteja la situació d'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu que presenta un desfasament curricular significatiu, superior a dos cursos, per motius personals, socials o derivats de la seva trajectòria escolar. El text no aclareix si aquest alumnat pot ser objecte d'adaptacions curriculars significatives de caràcter temporal, la qual cosa genera incertesa en la pràctica educativa.

Així mateix, es constata que, si bé l'article regula l'existència de mesures intensives i d'adaptacions curriculars significatives, no delimita amb precisió el seu àmbit subjectiu d'aplicació ni estableix el procediment i les garanties associades a la seva adopció en supòsits de desfasament curricular rellevant no vinculat a necessitats educatives especials.

Aquesta situació evidencia l'existència d'un buit d'intervenció entre les mesures addicionals i les adaptacions previstes per a l'alumnat amb necessitats educatives especials, que pot derivar en respostes educatives insuficients o inadequades.

En aquest context, es proposa incorporar la previsió d'adaptacions curriculars significatives de caràcter temporal com a mesura intensiva aplicable, amb caràcter excepcional, a l'alumnat que presenta un desfasament curricular greu, tot i que no estigui identificat com a alumnat amb necessitats educatives especials, sempre que s'hagin esgotat prèviament les mesures i suports universals i addicionals.

La regulació d'aquesta mesura troba fonament jurídic suficient tant en la normativa estatal com en la normativa autonòmica de les Illes Balears. La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en la redacció vigent després de la Llei orgànica 3/2020, estableix els principis d'equitat, inclusió i atenció a la diversitat, i disposa que s'han d'adoptar les mesures organitzatives, metodològiques i curriculars necessàries per garantir el desenvolupament de l'alumnat (articles 4.3, 71.1 i 72.3). Així mateix, reconeix una pluralitat de situacions que requereixen una resposta educativa diferenciada, més enllà de l'àmbit de les necessitats educatives especials.

En el desenvolupament d'aquesta habilitació, els reials decrets d'ensenyaments mínims preveuen l'adopció de mesures de flexibilització organitzativa i curricular, i inclouen adaptacions del currículum (Reial decret 157/2022, article 16; Reial decret 217/2022, articles 19 i 22), amb el reconeixement de l'existència de situacions de desfasament curricular greu que requereixen una intervenció específica, fins i tot sense concurrència de necessitats educatives especials.

En l'àmbit autonòmic, la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears configura l'educació inclusiva com a principi rector del sistema educatiu i estableix que tot l'alumnat pot requerir mesures d'atenció a la diversitat en funció de les seves necessitats (articles 139 i 141), amb la imposició a l'administració educativa de l'obligació de proporcionar els recursos i suports necessaris per garantir una resposta educativa equitativa.

És cert que el Reial decret 217/2022 estableix que les adaptacions que s'aparten significativament del currículum es preveuen per a l'alumnat amb necessitats educatives especials (art. 20.3). No obstant això, aquesta previsió s'ha d'interpretar com la regulació d'un supòsit específic especialment garantit, i no com una prohibició expressa que les administracions educatives, en exercici de les seves competències, puguin establir altres mesures curriculars d'intensitat equivalent per a diferents perfils d'alumnat. En aquest sentit, la mateixa LOE reconeix una pluralitat de situacions que requereixen atenció educativa diferenciada (art. 71.2), la qual cosa impedeix una interpretació restrictiva.

Així, en determinats supòsits, el desfasament curricular pot ser de tal magnitud que impedeixi l'accés efectiu al currículum ordinari, resultant insuficients les mesures universals i addicionals. En aquests casos, l'absència d'una adequació significativa del currículum pot generar situacions d'exclusió educativa de facto, contràries als principis d'equitat i inclusió.

La previsió d'adaptacions curriculars significatives de caràcter temporal permet cobrir aquest buit d'intervenció entre les mesures addicionals i les adaptacions adreçades a l'alumnat amb necessitats educatives especials, garantint una resposta educativa ajustada al nivell competencial de l'alumne o alumna. Aquest plantejament resulta coherent, a més, amb el propi esborrany de decret, que ja contempla adaptacions curriculars significatives de caràcter temporal en determinats supòsits, com l'alumnat d'incorporació tardana.

La mesura proposada incorpora garanties suficients per assegurar-ne l'adequació al marc normatiu: caràcter excepcional i temporal, exigència d'avaluació psicopedagògica i social prèvia, necessitat de justificació per part de l'equip docent, revisió periòdica i orientació a la reincorporació progressiva al currículum ordinari.

A aquest efecte, es proposa la incorporació d'un nou article amb la redacció següent:

Article 16. Adaptacions curriculars significatives de caràcter temporal per desfasament curricular greu

1. Amb caràcter excepcional, podran adoptar-se adaptacions curriculars significatives de caràcter temporal per a l'alumnat que presenti un desfasament curricular rellevant que impedeixi el seu accés efectiu al currículum ordinari, ja sigui derivat de la incorporació tardana al sistema educatiu o d'altres circumstàncies de caràcter personal, educatiu o social, encara que no estigui identificat com a alumnat amb necessitats educatives especials.

2. Es considerarà que existeix desfasament curricular rellevant quan el nivell competencial de l'alumne se situï, amb caràcter general, en dos o més cursos per sota del corresponent a la seva edat o curs d'escolarització.
3. L'adopció d'aquestes adaptacions requerirà en tot cas:
  - a) La realització d'una avaluació psicopedagògica i social, d'acord amb el que disposen els articles 21 a 23 d'aquest decret, que acrediti el desfasament curricular i justifiqui la necessitat de la mesura.
  - b) La proposta motivada de l'equip docent.
  - c) La informació als pares, mares o tutors legals, així com de l'alumne o l'alumna, d'acord amb la seva edat i grau de maduresa.
4. Les adaptacions podran implicar la modificació de les competències específiques, els criteris d'avaluació i els sabers bàsics del currículum amb la finalitat de facilitar l'accés a l'aprenentatge.
5. Tindran caràcter excepcional, personalitzat i temporal, i hauran de ser objecte de revisió periòdica en cada avaluació de seguiment, per tal de valorar-ne la continuïtat, modificació o supressió en funció de l'evolució de l'alumne.
6. Aquestes mesures s'aplicaran únicament quan s'hagin esgotat prèviament les mesures universals i addicionals, d'acord amb el que disposen els articles 13 i 14 d'aquest decret.
7. L'avaluació de l'alumnat es realitzarà prenent com a referència els criteris establerts en l'adaptació curricular, sense que aquesta circumstància pugui suposar discriminació ni impedir-ne la promoció o titulació.

Proposta 18. Establiment del règim de participació familiar i de procediments de discrepància

Es proposa clarificar el règim de participació de les famílies en l'adopció de mesures educatives, especialment en relació amb les adaptacions curriculars significatives i altres mesures intensives.

L'anàlisi comparada de la normativa autonòmica posa de manifest l'existència de models diversos quant a l'exigència de consentiment familiar, si bé la normativa bàsica estatal

no ho estableix amb caràcter general per a l'adopció de mesures pedagògiques, amb la garantia en tot cas al dret a la informació i a la participació.

Per la seva banda, la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears preveu la conformitat de les famílies en decisions relatives a l'escolarització de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu (article 111.3), cosa que fa necessari diferenciar entre:

- decisions d'escolarització, que requereixen aquesta conformitat
- decisions tècnico pedagògiques sobre mesures educatives l'adopció de les quals correspon als centres, sens perjudici del dret de les famílies a ser informades, participar i manifestar-ne el desacord.

Així mateix, es considera imprescindible preveure un procediment reglat de gestió de discrepàncies entre la família i el centre educatiu que permeti resoldre els desacords mitjançant mecanismes de diàleg i mediació, garantint en tot cas la continuïtat de les mesures educatives necessàries en atenció a l'interès superior del menor.

Proposta 19. Clarificació conceptual i normativa de les aules obertes i la seva relació amb les UEECO

Es planteja la necessitat de precisar la conceptualització i l'encaix normatiu de les aules obertes, per tal d'evitar ambigüitats en la interpretació i aplicació per part dels centres educatius.

L'articulat actual tendeix a configurar les aules obertes com una mesura o recurs de suport, quan, per les seves característiques organitzatives, funcionals i d'atenció educativa, presenten elements propis d'una modalitat d'escolarització amb trets diferenciats dins el marc inclusiu.

Aquesta indeterminació pot generar confusió en la planificació de la resposta educativa, en l'assignació de recursos i en la definició de l'itinerari de l'alumnat, especialment en relació amb altres modalitats específiques ja reconegudes, com les unitats educatives específiques en centres ordinaris (UEECO).

En aquest sentit, es considera necessari:

- Clarificar la naturalesa de les aules obertes i definir-les expressament com una modalitat organitzativa d'atenció educativa d'alta intensitat, vinculada a determinats perfils d'alumnat amb necessitats educatives complexes.
- Delimitar-ne la relació amb les UEECO i evitar solapaments conceptuals i funcionals.
- Establir criteris clars que orientin l'adscripció de l'alumnat a una o altra modalitat, així com els mecanismes de coordinació entre ambdues.

Així mateix, se subratlla la conveniència de preveure disposicions transitòries que regulin la convivència, transformació o eventual substitució progressiva d'aquestes modalitats, per tal de garantir la coherència del sistema i la seguretat jurídica en la seva aplicació.

Aquesta clarificació permetria reforçar la coherència del model d'atenció educativa inclusiva, facilitar la presa de decisions per part dels centres i assegurar una resposta educativa ajustada a les necessitats de l'alumnat.

Proposta 20. Regulació de les mesures i suports en formació professional, educació de persones adultes i ensenyaments de règim especial

Es plantegen diverses consideracions relatives a la coherència normativa, l'aplicabilitat de les mesures i l'ús de recursos personals en els ensenyaments de formació professional de grau bàsic i mitjà, educació de persones adultes i ensenyaments de règim especial.

En primer lloc, es detecta una manca de coherència terminològica entre la normativa estatal i autonòmica: mentre el Capítol IX de la Llei Orgànica 2/2006, d'Educació, empra l'expressió «educació de persones adultes», el Capítol VI de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, utilitza la denominació «educació permanent de persones adultes». En aquest sentit, se suggereix harmonitzar ambdós termes en el decret per assegurar precisió jurídica i coherència sistemàtica.

Així mateix, es recorda que la Llei 1/2022 estableix el dret a l'atenció a la diversitat en aquests ensenyaments mitjançant adaptacions curriculars, metodològiques i d'avaluació (article 30.4), així com l'obligació de prestar especial atenció a les persones adultes amb necessitats específiques de suport educatiu (article 31.3). Per la seva banda, l'article 68.2 de la Llei Orgànica 2/2006 exigeix adoptar mesures per garantir l'accessibilitat universal en les proves per a l'obtenció del títol de Graduat en Educació Secundària Obligatòria, la

qual cosa planteja la conveniència de determinar si aquestes previsions s'han d'incorporar expressament al decret o remetre's a normativa de desenvolupament.

D'altra banda, s'observa que l'article 11.3 i 11.4 de l'esborrany defineix de forma general les mesures i suports, mentre que l'article 14.6 inclou la participació de recursos personals com orientadors, professorat de Pedagogia Terapèutica i d'audició i Llenguatge dins de les mesures addicionals. Aquesta configuració planteja interrogants sobre la seva aplicabilitat en aquests ensenyaments, per exemple, en relació amb la possibilitat que un alumne de cicle formatiu de grau mitjà pugui rebre suport d'aquests perfils professionals i en quines condicions.

Referent a això, es considera necessari especificar que les mesures universals i addicionals s'implementaran, amb caràcter general, mitjançant els recursos humans propis del centre, per tal d'evitar interpretacions extensives que impliquin l'assignació automàtica de recursos especialitzats en ensenyaments en els quals no estan previstos amb caràcter estructural.

Així mateix, s'identifica una incongruència interna en la redacció de l'article, en limitar inicialment l'aplicació a mesures universals i addicionals i, posteriorment, fer referència a programes específics adreçats a alumnat amb necessitats educatives especials. Aquesta dualitat pot generar confusió en la interpretació i aplicació de la norma.

Per això, es proposa incorporar una redacció alternativa que estableixi que, en aquests ensenyaments, s'aplicaran les mesures necessàries per garantir l'accés, la participació i el progrés de l'alumnat, incloent-hi ajustaments raonables i, quan calgui, suports de major intensitat, sempre sense alterar els requisits essencials de titulació i d'acord amb la normativa bàsica aplicable.

Així mateix, se suggereix eliminar determinats apartats que reproduïen continguts ja previstos en la normativa vigent, per tal d'evitar redundàncies, i remetre directament a la legislació de referència quan escaigui.

Finalment, es considera oportú simplificar l'estructura normativa mitjançant la integració dels articles relatius a ensenyaments postobligatoris i de règim especial en un únic apartat, evitant duplicitats i millorant la coherència del text. En aquest marc, es proposa explicitar que les mesures previstes en aquests ensenyaments s'han d'implementar sense increment de la dotació ordinària de recursos personals del centre, llevat de previsió normativa expressa en sentit contrari.

Proposta 21. Clarificació del Pla Educatiu Personalitzat (PEP)

Es constata que el Pla Educatiu Personalitzat (PEP) constitueix un instrument consolidat i àmpliament utilitzat en els centres educatius per a la planificació, seguiment i avaluació de la resposta educativa de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

En aquest sentit, es considera adient mantenir la seva configuració com a document prescriptiu, reforçant el seu caràcter operatiu i la seva vinculació amb el procés d'avaluació psicopedagògica i social.

Així mateix, es proposa clarificar el règim de participació de les famílies, establint que han de ser informades de manera clara i accessible sobre el contingut del PEP, així com participar en la seva elaboració i seguiment, sense que resulti preceptiva la seva autorització per a l'aplicació de les mesures que s'hi recollides.

D'altra banda, es preveu que la implantació del sistema de gestió educativa Lull permeti integrar el PEP en suport digital dins del procés d'avaluació psicopedagògica, afavorint la coordinació entre professionals, la traçabilitat de les actuacions i l'actualització contínua de la informació.

Aquesta integració contribuiria a millorar l'eficiència en la gestió de la resposta educativa, reduir la càrrega administrativa dels centres i reforçar la coherència entre els diferents instruments de planificació i seguiment de l'alumnat.

Proposta 22. Definició de les categories NESE: precisió conceptual, documentació acreditativa i qüestions pendents de regulació

Es formulen diverses consideracions en relació amb la definició i regulació de les categories de necessitats específiques de suport educatiu (NESE), amb l'objectiu de millorar la seva precisió conceptual, la seva aplicabilitat pràctica i la seguretat jurídica del sistema.

En primer lloc, s'observa una manca de coherència en la relació entre les categories NESE i les mesures educatives associades. Mentre que en diverses categories s'esmenta de forma genèrica el tipus d'intervenció, l'adaptació curricular significativa (ACS) només apareix explícitament vinculada a determinats supòsits. Aquesta situació reforça la

necessitat, ja assenyalada en apartats anteriors, de clarificar la gradació i l'abast de les mesures en funció de criteris objectius i no exclusivament de la categoria diagnòstica.

En segon lloc, s'adverteix que únicament en la categoria de retard maduratiu s'especifica expressament la intervenció de l'orientador per a la seva valoració, la qual cosa planteja la conveniència d'estendre aquesta precisió al conjunt de categories NESE. La determinació de les necessitats educatives pot requerir informació procedent dels àmbits sanitari o social, si bé ha de quedar clarament establert que les valoracions clíniques corresponen als òrgans competents en aquests àmbits, corresponent al sistema educatiu la identificació de les necessitats en el context escolar i la determinació de les mesures educatives.

En aquest sentit, es considera adequada la referència a instruments com la Resolució de 26 de juliol de 2025, que concreta la documentació necessària per acreditar determinats trastorns, si bé es detecta l'absència d'un tractament equivalent per als supòsits de vulnerabilitat socioeducativa i necessitats d'inclusió social, la qual cosa genera una asimetria en l'acreditació de les diferents categories.

Així mateix, es proposa revisar determinats conceptes inclosos en la classificació, com el de «triple excepcionalitat», per tal de garantir la consistència conceptual del conjunt. Igualment, es recull la proposta d'incorporar el trastorn global del desenvolupament com a categoria diferenciada en alumnat menor de sis anys, especialment en relació amb la possible aplicació de mesures intensives de caràcter temporal.

D'altra banda, s'identifica un buit rellevant en relació amb la possibilitat d'escolarització en un curs inferior al corresponent per edat. L'esborrany no regula expressament aquesta mesura ni estableix els criteris, el procediment ni l'òrgan competent per a la seva autorització. Aquesta absència genera inseguretat jurídica i deixa sense resposta qüestions essencials, com els supòsits d'aplicació, els límits temporals, la necessitat d'avaluació psicopedagògica prèvia o la formalització de la decisió mitjançant dictamen.

Així mateix, es proposa incorporar de forma expressa la situació de l'alumnat en risc d'abandonament escolar, el perfil del qual presenta amb freqüència necessitats equiparables a les associades a la incorporació tardana o al desfasament curricular prolongat, i que requereix una resposta educativa específica dins del marc de les NESE.

En relació amb l'alumnat amb desfasament curricular significatiu, es constata l'existència de centres amb una elevada proporció d'estudiants en aquesta situació, la qual cosa exigeix l'establiment de mecanismes clars d'identificació i resposta.

Finalment, es recorda que la normativa bàsica estatal estableix un marc flexible per a l'adopció d'adaptacions curriculars, en la mesura que constitueixen una resposta educativa aplicable al conjunt de l'alumnat en funció de les seves necessitats, si bé reserva les adaptacions curriculars significatives per a determinats supòsits. Aquesta previsió reforça la necessitat d'una regulació autonòmica clara que permeti articular respostes proporcionades, coherents i ajustades a la diversitat de l'alumnat.

Aquestes consideracions posen de manifest la necessitat de revisar la definició de les categories NESE, clarificar-ne la relació amb les mesures educatives, establir criteris d'acreditació homogenis i regular expressament aquells aspectes que actualment presenten indeterminació normativa.

Proposta 23. Revisió de la referència a metodologies i enfocaments pedagògics

Es proposa revisar les referències a metodologies i enfocaments pedagògics incloses en l'articulat per tal d'evitar formulacions excessivament prescriptives que puguin limitar l'autonomia pedagògica dels centres i del professorat.

El text actual incorpora, en alguns apartats, mencions específiques a determinats enfocaments o metodologies, la qual cosa es pot interpretar com una orientació tancada o preferent, no sempre adequada a la diversitat de contextos educatius.

Referent a això, es considera més adequat formular principis generals d'intervenció que permetin als centres adaptar les estratègies metodològiques a les característiques de l'alumnat, de l'entorn i del projecte educatiu.

Aquesta revisió contribuiria a reforçar l'autonomia pedagògica, afavorir la innovació educativa i assegurar la coherència amb el marc normatiu vigent, que reconeix als centres i al professorat la capacitat de definir les pròpies estratègies metodològiques.

PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL III

Proposta 24. Necessitat de simplificar-ne la redacció

Es considera necessari suprimir les reiteracions detectades en la formulació de l'objecte dels articles i en les definicions associades al procés de valoració. Per tal de garantir la coherència interna del precepte i evitar solapaments conceptuals, es proposa una simplificació del text, orientada a reforçar la claredat expositiva i la correcta aplicabilitat.

Proposta 25. Clarificació del procés d'avaluació psicopedagògica i social

Es planteja la necessitat de determinar els subjectes legitimats per activar el procediment d'avaluació psicopedagògica i social. En aquest sentit, es proposa establir de manera expressa qui pot instar a l'activació del procés, i es distingeix entre:

- a) El tutor, qui el proposaria després de prèvia valoració conjunta de l'equip docent de referència, motivant així la sol·licitud que s'adreçarà a l'EOSA perquè s'activin les mesures universals pertinents fins a una major concreció després de l'elaboració de l'informe.
- b) Les famílies, únicament a efectes d'informació interna i detecció de necessitats, sense que aquesta comunicació constitueixi per si mateixa una activació del procés d'avaluació psicopedagògica i social.
- c) Serveis externs de caràcter educatiu, social o sanitari, quan hi hagi elements objectius que aconsellin valorar la pertinència d'una avaluació.

Aquesta clarificació es fonamenta en la necessitat detectada d'evitar interpretacions que poguessin generar un increment de sol·licituds sense base tècnica suficient. Cal incidir també que la comunicació per part de les famílies únicament activaria un procés tècnic intern de valoració, sense constituir per si mateixa una sol·licitud formal d'avaluació psicopedagògica i social.

D'altra banda, es proposa atribuir de forma expressa la competència per decidir l'inici del procés al servei d'orientació del centre, que haurà de valorar la pertinència tècnica de l'actuació, seguint els principis de raonabilitat, idoneïtat i necessitat.

En aquesta mateixa línia, es recomana precisar que la coordinació integral del procés correspondrà a la persona al càrrec de l'orientació del centre, en qualitat de professional especialitzat responsable d'articular la participació de l'equip docent, de les famílies i, si s'escau, d'altres serveis externs.

Proposta 26. Dret d'informació de les famílies i la seva participació

Es proposa incorporar de manera expressa l'obligació d'informar les famílies de l'inici del procés de valoració, garantint-ne el dret a participar activament i a ser escoltades en totes les fases del procediment. Aquesta participació haurà de reconèixer expressament el paper de les famílies com a agents clau en la identificació de les barreres que l'alumnat pot experimentar en els diferents contextos en què es desenvolupa, en coherència amb els principis de transparència, corresponsabilitat educativa i col·laboració efectiva.

S'alinearia, d'aquesta manera, amb el que regula la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears que garanteix que les famílies siguin informades de forma contínua i clara sobre l'evolució acadèmica, el model d'educació inclusiva i les decisions pedagògiques que afecten l'alumnat.

D'altra banda, es considera necessari establir expressament el dret de les famílies a demanar una revisió de l'avaluació psicopedagògica quan es produeixin canvis significatius en la situació de l'alumne que puguin afectar les seves necessitats específiques. En aquest aspecte caldrà determinar, de nou, el procediment i, en el seu cas, destacar l'absència d'obligatorietat o vinculació de la revisió a la sol·licitud; la consideració de la seva pertinència quedarà, en última instància, a criteri dels tècnics.

Així mateix, es recomana ajustar aquest apartat per tal de reforçar-ne la coherència amb l'enfocament preventiu i amb els principis de detecció primerenca amb la garantia d'una resposta educativa àgil, fonamentada i alineada amb els criteris tècnics que regeixen l'atenció a la diversitat.

Proposta 27. Tractament jurídic de la qüestió del consentiment

Atès que s'han constatat diferències entre la regulació de les diferents comunitats autònomes enfront de la prescripció o no de la conformitat de la família davant la

realització de l'avaluació psicopedagògica, es recomana que el decret remeti el tractament del consentiment familiar a una anàlisi jurídica específica, tenint en compte que:

- El consentiment s'haurà de definir de forma diferenciada respecte a la participació i el dret d'informació.
- L'absència de consentiment no podrà impedir l'adopció de mesures educatives o mesures urgents necessàries per tal de garantir l'interès superior del menor.
- La consideració de l'assessoria jurídica suposarà la necessària revisió de tots aquells procediments administratius recollits en el decret en els quals la participació de les famílies és preceptiva perquè, efectivament, responguin al que s'estableix en els resultats de l'anàlisi de manera coherent i, si s'escau, complementària.

Proposta 28. Procediment en cas de discrepàncies en les propostes d'escolarització

Es proposa regular expressament un procediment formal de mediació per a la resolució de discrepàncies en les propostes de dictàmens d'escolarització. Aquest procediment haurà de garantir la participació de la inspecció educativa i del personal tècnic del Servei d'Inclusió i Comunitat Educativa per assegurar que l'adopció de decisions es fonamenti en criteris tècnics objectius i que prevalgui, en tot moment, l'interès superior del menor, conforme a l'establert en la Llei orgànica 1/1996 de protecció jurídica del menor, la Convenció dels Drets de l'Infant de 1989, la Llei 17/2006 integral d'atenció i drets de la infància i adolescència de les Illes Balears (BOIB núm. 163/2006), així com la Llei 1/2022 d'educació de les Illes Balears (BOE núm. 136/2022).

Aquest procediment haurà de garantir el dret del menor a ser escoltat, la protecció del seu benestar i l'eliminació d'aquelles barreres que poguessin afectar la seva adequada escolarització dins d'un sistema educatiu inclusiu; tot això atenent el seu interès superior, tal com ho defineix la Llei 8/2015, de 22 de juliol, de modificació del sistema de protecció a la infància i l'adolescència en l'article 2.1: «tot menor té dret que el seu interès superior sigui valorat i considerat com a primordial en totes les accions i decisions que li concerneixen, tant en l'àmbit públic com privat. En l'aplicació d'aquesta Llei i altres normes que l'afectin, i també en les mesures concernents als menors que adoptin les institucions, públiques o privades, els tribunals, o els òrgans legislatius primarà l'interès superior dels menors sobre qualsevol altre interès legítim que hi

pogués concórrer», atenent els criteris generals que la mateixa Llei estableix i en funció dels elements que proposa per a la seva ponderació.

PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL IV

Proposta 29. Necessitat de clarificar definicions relacionades amb l'escolarització

Es proposa reforçar l'articulat mitjançant la incorporació de definicions precises que permetin distingir amb claredat els conceptes fonamentals vinculats a l'escolarització. En particular, es recomana diferenciar expressament entre:

- a) Modalitat d'escolarització, entesa com la decisió estructural que determina el marc general d'atenció educativa de l'alumnat.
- b) Espai organitzatiu, concebut com el dispositiu específic que s'articula dins d'una modalitat per facilitar-ne el desenvolupament.
- c) Mesura educativa, definida com la resposta pedagògica concreta adreçada a atendre les necessitats de l'alumne i que s'adequarà tant a l'espai organitzatiu en què es desenvolupi com a la modalitat que l'empari.

La clarificació d'aquests conceptes resulta imprescindible per evitar les ambigüitats i confusions detectades en l'esborrany actual i dotarà el decret de major coherència interna i seguretat jurídica i administrativa.

Proposta 30. Clarificació de la pertinència del dictamen segons modalitat i, si s'escau, del procediment d'adopció i revisió

Es planteja la conveniència de dotar de major precisió l'articulat relatiu al dictamen d'escolarització i el procediment que el regula mitjançant una concreció més precisa, sistemàtica i alineada amb la normativa estatal i autonòmica vigent. En aquest sentit, el decret haurà de:

- a) Determinar de manera expressa quines modalitats d'escolarització requereixen l'emissió de dictamen preceptiu, segons la naturalesa de cada modalitat i els efectes jurídics que comporta.
- b) Clarificar el procediment d'adopció del dictamen especificant les fases, els òrgans competents, els criteris tècnics de valoració i determinació de modalitat (i, per tant,

l'espai organitzatiu) i les garanties formals que assegurin una presa de decisions fonamentada.

- c) Establir un circuit de revisió coherent que permeti actualitzar o modificar el dictamen quan concorrin canvis significatius en la situació de l'alumne o noves evidències tecnicoeducatives.

Aquestes precisions resulten indispensables per dotar el procediment de seguretat jurídica i administrativa, homogeneïtat interpretativa i plena coherència amb els principis rectors del sistema educatiu, especialment els d'inclusió educativa i protecció de l'interès superior del menor.

Proposta 31. Regulació del procediment i garanties en els supòsits de disconformitat de la família o representants legals amb el dictamen d'escolarització

Es considera necessari regular de manera expressa un procediment clar i sistemàtic per al tractament dels supòsits de disconformitat de famílies o representants legals en relació amb les decisions d'escolarització. Per això, el decret haurà de precisar:

- a) El moment en què s'ha de recaptar la conformitat de les famílies.
- b) El caràcter formal i els requisits de la conformitat, incloent-hi la constància documental adequada.
- c) Els efectes administratius i jurídics que puguin derivar-se d'una eventual negativa, així com els seus límits, garantint en tot cas la primacia de l'interès superior del menor i la continuïtat de les actuacions educatives necessàries.
- d) L'establiment de mecanismes previs de mediació, de caràcter tècnic i especialitzat, que permetin la resolució de les discrepàncies des d'una perspectiva orientada al consens, per tal d'evitar decisions definitives de caràcter unilateral.

En tot cas, el procediment haurà de garantir el dret del menor a ser escoltat en presència dels seus pares o representants legals, i que la seva opinió sigui tinguda en compte, de forma adequada a la seva edat i grau de maduresa, directament o a través de les lleres professionals oportunes, de conformitat amb la normativa de protecció de la infància ja referenciada en la Proposta 28.

Aquesta regulació resulta imprescindible per dotar el procés d'escolarització de major seguretat jurídica, coherència procedimental i alineació amb els principis d'inclusió

educativa, assegurant una presa de decisions fonamentada, proporcional i centrada en les necessitats de l'alumnat.

Proposta 32. Clarificació de la naturalesa jurídica i règim de les aules obertes i les UEECO

Es proposa revisar i aclarir la regulació relativa a les aules obertes, en la mesura que l'esborrany introdueix aquest recurs com un element nou del sistema educatiu sense dotar-lo d'una definició clara ni d'un encaix normatiu precís dins del model d'atenció educativa inclusiva. Es considera necessari definir la naturalesa jurídica de les aules obertes i precisar si s'han de configurar com una modalitat d'escolarització, un espai organitzatiu o una mesura educativa, per tal de dotar el model de claredat conceptual i coherència normativa.

Aquesta absència de definició genera ambigüïtat conceptual i inseguretat interpretativa, en no concretar-se els criteris que han de regir-ne el funcionament, les ràtios aplicables, les dotacions professionals necessàries ni els procediments tècnics vinculats, si s'escau, a l'emissió del dictamen d'escolarització que les determini com a mesura, espai organitzatiu o modalitat. Així mateix, la manca de delimitació normativa dificulta la diferenciació efectiva de les aules obertes respecte d'altres recursos ja existents, la qual cosa pot contribuir a la fragmentació del model i a una aplicació desigual del sistema.

En conseqüència, es considera necessari que el decret defineixi de forma expressa el concepte d'aules obertes, estableixi la seva naturalesa jurídica i determini el seu règim de funcionament, recuperi i actualitzi, si s'escau, criteris prèviament recollits en normativa autonòmica que aportaven claredat i coherència al model d'escolarització inclusiva. Tot això amb l'objectiu de garantir una resposta educativa clara, homogènia i jurídicament segura, d'acord amb l'evolució del perfil de l'alumnat i amb els principis que regeixen un sistema educatiu inclusiu.

En aquest sentit, es considera oportú incorporar una disposició transitòria específica que reguli de manera expressa el procés de transformació de les UEECO, o bé, clarifiqui les modalitats d'escolarització a la llum de la introducció de les aules obertes. Així mateix, les aules obertes haurien de complir amb les condicions esmentades anteriorment, per tal de garantir una transició ordenada, coherent i tècnicament fonamentada.

Aquesta disposició, en qualsevol cas, haurà d'establir de manera precisa:

- Un calendari progressiu de transformació/implantació.
- Les condicions bàsiques de funcionament.
- Els criteris tècnics que orientin el procés.
- Les garanties específiques dirigides a assegurar una resposta educativa adequada a l'alumnat amb necessitats educatives de major intensitat.

La regulació transitòria resulta especialment necessària en un context d'evolució del perfil de l'alumnat, que dificulta a la pràctica la delimitació funcional dels dispositius existents.

Altrament, es considera imprescindible evitar la introducció de noves denominacions o etiquetes organitzatives que, sense una regulació precisa i sistemàtica, no contribueixin a resoldre les incoherències del model i puguin generar major confusió o fragmentació en la resposta educativa.

En tot cas, la disposició haurà de garantir la continuïtat d'una atenció educativa adequada, ajustada a les necessitats de l'alumnat i a la coherència en l'ús eficient dels recursos, i alineada sempre amb els principis d'un sistema educatiu inclusiu.

PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL V

Proposta 33. Clarificació conceptual de les Adaptacions Curriculars Significatives (ACS)

La consideració de les adaptacions curriculars significatives no ha de ser la de vincular-se a una modalitat d'escolarització específica, sinó que s'ha d'incardinar dins el conjunt de les mesures educatives de caràcter intensiu. En aquest sentit, les ACS s'integren plenament en el marc d'una educació inclusiva orientada a l'eliminació de barreres per a l'aprenentatge i la participació. Des d'aquesta concepció, es proposa que les ACS no s'entenguin únicament com una mesura de naturalesa tècnica, sinó també com una eina d'equitat educativa al servei de l'èxit escolar de l'alumnat.

És important destacar i, per tant, recordar que adjectivar la mesura com a «intensiva» respon al seu caràcter comprensiu i puntual, ja que les ACS suposen el pas següent a l'aplicació d'ajustos raonables que hagin resultat insuficients a l'hora d'atendre l'especificitat de les necessitats detectades. Per això, serà crucial emprar la consideració d'«intensiva» en associació a la mesura en si i no al caràcter de les necessitats, ja que es

cauria en una inconsistència conceptual que posaria en risc la comprensió de la gradació del model d'educació inclusiva proposat i, per tant, de la seva correcta implementació.

En aquest mateix sentit, és imprescindible la utilització de termes ajustats a la norma superior que assegurin la correcta correspondència de cursos, cicles i etapes educatives amb al·lusions que el decret estableix en la implementació de determinades mesures. Aquesta precisió terminològica és clau per assegurar una interpretació homogènia i tècnicament rigorosa dels moments de l'itinerari acadèmic en què aquestes mesures es poden desplegar.

Proposta 34. Temporalitat, criteris tècnics i avaluació en les Adaptacions Curriculars Significatives

En coherència amb el que estableix la proposta 17 (revisió capítol II), es considera necessari reforçar i precisar el marc regulador de les ACS, i definir de manera clara i sistemàtica els criteris tècnics que han de regir la seva adopció, aplicació, seguiment i revisió. A aquest efecte, es proposa que el decret expliciti, almenys, els aspectes següents:

- a) Caràcter temporal i revisable de la mesura: les ACS s'han de plantejar amb caràcter temporal i, per tant, des de l'explicitació dels temps d'implementació i revisió. Així mateix, l'articulat haurà de preveure els procediments tècnics i organitzatius per a la supressió eventual i, a més, garantir la reincorporació progressiva de l'alumnat a la referència curricular ordinària, quan les condicions educatives ho permetin.
- b) Caràcter excepcional i personalitzat, basat en criteris objectius: les ACS hauran de tenir caràcter excepcional i respondre a una intervenció educativa personalitzada, fonamentada en referències objectives i criteris tècnics rigorosos. En aquest aspecte, el Comitè proposa que, concretament, la referència de base sigui el desajust curricular de l'alumne, s'excedeixi la circumscripció exclusiva a la concurrència de necessitats educatives especials i s'apliqui a tot l'alumnat que presenti un desfament curricular greu degudament acreditat.
- c) Determinació de la significativitat del desfament curricular: a fi de dotar de seguretat jurídica i homogeneïtat interpretativa el procediment es considera adient fixar com a criteri orientatiu un desfament mínim de dos anys entre la referència curricular corresponent a l'escolarització de l'alumne i la corresponent a l'execució curricular, com a llindar per apreciar la significativitat del desfament.

- d) Fonamentació en avaluació psicopedagògica i social rigorosa: les ACS s'han de fonamentar sempre en la realització d'una rigorosa i exhaustiva avaluació psicopedagògica i social. L'avaluació haurà de permetre no només la identificació del desfasament curricular, sinó també la definició dels eixos del disseny d'intervenció educativa i assegurar la coherència entre les necessitats detectades, les mesures adoptades i els objectius d'aprenentatge perseguits.
- e) Garantia de participació en entorns educatius ordinaris: en tots els casos, s'haurà de garantir la participació de l'alumnat a l'aula ordinària, sempre que sigui possible, i reforçar el desenvolupament personal i social juntament amb el grup de referència.

Proposta 35. Professionals de referència

Es considera necessari revisar i clarificar l'articulat relatiu als professionals de l'orientació educativa, atès que la seva redacció actual resulta confusa i manca d'una delimitació precisa de les funcions atribuïdes als diferents perfils que integren aquestes estructures, com és el cas del psicòleg educatiu. És, per tant, necessària una diferenciació sistemàtica de professionals i funcions, clarificar les responsabilitats que competeixen a cadascun d'ells i aconseguir reflectir l'entramat de suports que les seves respectives funcions constitueixen. En aquesta sistematització de la xarxa d'orientació es fa, així mateix, imprescindible, distingir la relació entre els equips d'orientació dels centres, els equips especialitzats, i els punts d'orientació acadèmica i professional. L'absència d'una delimitació nítida en l'Esborrany del decret condueix a una dissolució de les figures professionals, genera inseguretat jurídica i administrativa en l'execució de les funcions atribuïdes i compromet la coherència conceptual del model en relació amb la normativa vigent.

Proposta 36. Sistema i estructura d'orientació

El decret haurà d'especificar les formes en què les estructures es coordinin no només per la seguretat jurídica i administrativa dels implicats, sinó també, per assegurar un traspàs d'informació efectiu en els canvis d'etapa. Tot això conflueix en el caràcter transversal i multidisciplinari de l'orientació i respon al model comprensiu que defensa el decret.

PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL VI

Proposta 37. Simplificació en la determinació dels elements

Els tres primers articles d'aquest capítol, concretament, el 36, 37 i 38, suposen una declaració de fonaments bàsics que no arriben a distingir elements concrets, per la qual cosa la seva desagregació en tres articles crea un circumloqui innecessari i, al seu torn, fa que el contingut esdevingui, en ocasions, en l'assumpció d'un compromís impossible que imposa obligacions que l'administració no pot garantir.

Per a una millor comprensió de l'objectiu últim de l'articulat, i per assegurar la coherència interna del decret i les estructures, recursos, materials i equipaments exposats, es considera imprescindible la seva determinació sota un sol article concís i consistent.

En qualsevol cas, i a la llum de la complexitat de l'entramat de recursos, materials i equipaments que l'educació inclusiva, per la seva complexitat requereix, es recorda que en la redacció definitiva del decret s'haurà de fer èmfasi en el reforç imprescindible dels mecanismes de coordinació entre els elements estructurals i, per això, s'haurà d'evitar el solapament entre articles, atès que això dificultaria la correcta posada en pràctica del regulat.

PROPOSTES EN RELACIÓ AMB EL CAPÍTOL VII

Proposta 38. Seguiment i avaluació del model

L'avaluació ha de quedar clarament diferenciada entre: l'avaluació del model inclusiu proposat pel decret, que correspondrà a l'administració educativa; i aquella duita a terme pels centres educatius, entesa com un procés autoavaluador, i que haurà d'estar centrada en: la presa de decisions, l'ús de recursos i el compliment de procediments i funcions.

Des de l'àmbit de l'administració educativa, l'assoliment d'una avaluació efectiva i amb impacte requerirà:

- Una clara definició d'indicadors a nivell autonòmic, que assegurin la necessària homogeneïtat en l'aplicació i avaluació del model i, per tant, la seva anàlisi a gran escala. D'aquesta manera, la presa de decisions serà coherent amb un decret inclusiu

que té presents els fonaments de l'equitat i la qualitat educatives. Igualment, haurà de ser conseqüent amb la diversitat de realitats que es manifesten en la comunitat i les necessitats que aquestes traslladin.

- La constitució d'una comissió tècnica que permeti coordinar la recollida i anàlisi de dades, així com mantenir actualitzat el sistema d'indicadors.

Per la seva banda, els centres educatius, cada curs escolar hauran de recollir en la Memòria l'anàlisi sistemàtica necessària que contempli, almenys, els aspectes següents:

- L'adherència al model, l'eficiència en la implementació i la bondat de les decisions preses durant l'aplicació.
- El repartiment adequat de responsabilitats.
- L'impacte de les mesures i les reflexions sobre els possibles reajustaments.
- Les propostes de millores.

Tal com es troba actualment redactat l'articulat d'aquest capítol, no queden clars els indicadors que haurien de ser tinguts en compte en les avaluacions, tant externes com internes; no se n'associa l'execució a cap figura concreta; i no es vinculen els seus resultats a l'aplicació de millores o reajustaments. En aquest sentit, es proposa la incorporació i reformulació dels apartats anteriorment referenciats, amb l'objectiu de dotar de major concreció i operativitat la valoració dels dissenys, processos i resultats, tant des de la perspectiva de l'administració educativa com des de la dels centres.

CONSIDERACIONS FINALS

El present informe formula un conjunt de propostes derivades d'una anàlisi tecnicojurídica de l'Esborrany del projecte de decret d'educació inclusiva i equitat, orientat a reforçar-ne la coherència interna, l'adequació a la tècnica normativa i l'aplicabilitat efectiva. Aquesta anàlisi s'ha realitzat segons el contingut sistemàtic de l'articulat i les necessitats organitzatives i funcionals detectades en els centres educatius, en l'actuació dels professionals implicats, en la participació de les famílies i en la intervenció dels serveis externs que participen en l'atenció educativa.

Les propostes s'adrecen a clarificar conceptes i procediments, ordenar el sistema de suports i de mesures educatives, delimitar funcions i responsabilitats, i reforçar la seguretat jurídica en àmbits substantius del decret, d'acord amb la normativa bàsica estatal i autonòmica vigent.

Així mateix, es destaca la necessitat que el text normatiu incorpori mecanismes clars de seguiment i avaluació que permetin valorar-ne la implantació i efectes, i garanteixin l'adopció de decisions fonamentades per a la millora del model.

Des d'aquesta perspectiva, les propostes contingudes en l'informe es formulen com a base tècnica per al perfeccionament del text normatiu, per tal d'assegurar un marc regulador clar, coherent i jurídicament segur.

